

## III

(Pripravljalni akti)

## EVROPSKI EKONOMSKO-SOCIALNI ODBOR

## 536. PLENARNO ZASEDANJE EESO, 11. 7. 2018–12. 7. 2018

**Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora – Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut**

(COM(2018) 163 final – 2018/0076 (COD))

(2018/C 367/05)

Poročevalec: **Daniel MAREELS**

|                                               |                                                              |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Zaprosilo                                     | Evropski parlament, 19. 4. 2018<br>Evropski svet, 3. 5. 2018 |
| Pravna podlaga                                | člen 114 Pogodbe o delovanju Evropske unije                  |
| Pristojnost                                   | strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo    |
| Datum sprejetja mnenja strokovne skupine      | 7. 6. 2018                                                   |
| Datum sprejetja mnenja na plenarnem zasedanju | 11. 7. 2018                                                  |
| Plenarno zasedanje št.                        | 536                                                          |
| Rezultat glasovanja<br>(za/proti/vzdržani)    | 116/0/0                                                      |

**1. Sklepi in priporočila**

1.1 Odbor pozdravlja obravnavani predlog, s katerim se bodo znižala nadomestila za čezmejna plačila v eurih v državah članicah zunaj euroobmočja in omogočila večja preglednost stroškov pretvorbe valute. EESO se zavzema za čim prejšnje izvajanje tega predloga.

1.2 Njegov neposredni učinek bodo v prvi vrsti čutili v državah članicah zunaj euroobmočja. Tam bodo namreč izginile dosedanje visoke pristojbine za čezmejna plačila v eurih znotraj EU, saj jih bo treba izenačiti z nižjimi pristojbinami za domače transakcije v nacionalnih valutah. Odbor pozdravlja ta nižja nadomestila, ki bodo koristila zlasti potrošnikom in podjetjem, predvsem MSP.

1.3 Po drugi strani bo to znižanje stroškov nedvomno okrepilo čezmejni prosti pretok in prosto trgovino po vsej EU, kar bo prineslo koristi vsem državam članicam Unije. Po mnenju Odbora so to poglobljanje enotnega trga in pozitivne gospodarske posledice, ki bodo iz tega nastale, pomembni.

1.4 Odbor pozdravlja dejstvo, da se tako dosega tudi prvotni namen območja SEPA, in sicer, da bi vsa plačila v eurih v EU obravnavali kot domača plačila. Obenem bo dokončan enotni trg za maloprodajne finančne storitve, saj se odpravlja obstoječe ločevanje med uporabniki v euroobmočju in zunaj njega, ki velja na tem trgu. Nižja nadomestila, ki jih plačujejo uporabniki v euroobmočju, bodo tako dostopna tudi uporabnikom zunaj njega.

1.5 Odbor v okviru neprestanega zavzemanja za raznovrstno bančno okolje, ki je jamstvo za stabilnost in učinkovitost sistema, in da bi upoštevali raznolik razvoj in izzive v prihodnosti, poziva, naj se nameni več pozornosti vidiku stroškov za vpletene banke, ki izhajajo iz tega predloga.

1.6 Od tržnih udeležencev se bo zahtevalo, da razkrijejo celotne stroške pretvorbe valut v tujini in z njimi seznanijo uporabnike, preden ti izvedejo transakcijo. Odboru se te nove, dodatne zahteve glede preglednosti zdijo upravičene, saj bodo potrošnikom pri tovrstnih transakcijah omogočile pravo izbiro ob ustrezni ceni. Vendar je treba tudi tu upoštevati izjemno tehnično zapletenost in s tem povezane stroške za ponudnike.

1.7 Kljub temu, da gre za zelo tehnično zadevo, Odbor meni, da gre brez dvoma za edinstveno priložnost za dobro in jasno obveščanje vseh državljanov Unije. Uvajanje sprememb bi lahko izkoristili za pojasnjevanje o tem, kako EU prinaša pozitivne spremembe za vse in rešitve za vsakdanje probleme.

## 2. Ozadje mnenja

2.1 Že vse od leta 2000 se skuša doseči uskladitev načina izvajanja brezgotovinskih plačil v Evropi. V ta namen so že od uvedbe eura potekala prizadevanja za oblikovanje evropskega enotnega območja plačil v eurih (Single Euro Payments Area, krajše SEPA) <sup>(1)</sup>. V tem okviru je postopoma potekal prehod z nacionalnih na evropske plačilne sisteme. Proces je bil zaključen leta 2014.

2.2 Na tej podlagi lahko vlade, trgovci in podjetja svoja plačila po vsem euroobmočju in Evropski uniji <sup>(2)</sup> izvajajo na preprost način zahvaljujoč identičnim plačilnim sredstvom: karticam, nakazilom in direktnim obremenitvam. Ne glede na državo, v kateri oseba prebiva, bodo vsa plačila znotraj Evrope veljala za „notranja plačila“.

2.3 Obenem je bilo sproženih več drugih pobud, da bi bili stroški plačil preglednejši, pa tudi nižji. Na tej podlagi so med drugim zdaj pristojbine za čezmejna plačila v eurih znotraj Unije izenačene s pristojbinami za domača plačila v eurih. Podlaga za to je Uredba (ES) št. 2560/2001, ki jo je kasneje nadomestila Uredba (ES) št. 924/2009.

2.4 Dejansko je to prej veljalo zgolj v državah članicah euroobmočja <sup>(3)</sup> in na Švedskem, kjer so uporabili predvideno možnost razširitve na čezmejna plačila v valuti druge države članice, če se ta država članica tako odloči <sup>(4)</sup>.

2.5 V okviru *Akcijskega načrta o finančnih storitvah za potrošnike: boljši produkti, večja izbira* iz marca 2017 se je Komisija zavezala predlagati ukrepe za znižanje stroškov pri čezmejnih transakcijah v vseh državah članicah in oceniti prakse na področju dinamične pretvorbe valut <sup>(5)</sup>.

2.6 Namen obravnavanega predloga <sup>(6)</sup> o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 je prednosti omenjene ureditve za transakcije v eurih znotraj EU razširiti tudi na osebe in podjetja v državah članicah zunaj euroobmočja. Na ta način bodo znižani stroški čezmejnih plačil znotraj EU, saj bodo izenačeni s pristojbinami za domače transakcije v nacionalni valuti posamezne države članice.

2.7 Obenem <sup>(7)</sup> se v zvezi s praksami pretvorbe valut nalagajo dodatne obveznosti glede preglednosti. Tako bodo stroški čezmejnih transakcij v prihodnje razkriti.

<sup>(1)</sup> Za več informacij o SEPA glej spletno stran Evropskega sveta za plačila, <https://www.europeanpaymentscouncil.eu/>.

<sup>(2)</sup> Geografsko območje uporabe sheme SEPA trenutno vključuje 34 držav in območij: 28 držav članic ter Islandijo, Norveško, Lihtenštajn, Švico, Monako in San Marino. Glej spletno stran pri opombi pod črto 1.

<sup>(3)</sup> In posledično za plačila v eurih.

<sup>(4)</sup> Možnost, predvidena v korist vseh držav članic, v Uredbi (ES) št. 2560/2001 in njeni naslednici, Uredbi (ES) št. 924/2009 o čezmejnih plačilih.

<sup>(5)</sup> Glej COM(2017) 139 final; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:52017DC0139>. Glej zlasti predlagana ukrepa št. 1 in 2.

<sup>(6)</sup> Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 glede nekaterih nadomestil za čezmejna plačila v Uniji in nadomestil za pretvorbo valut. Glej <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?qid=1524213305690&uri=CELEX:52018PC0163>.

<sup>(7)</sup> V istem predlogu uredbe.

2.8 Odbor je zadovoljen, da se tržnim udeležencem nalaga več dodatnih obveznosti glede preglednosti pri pretvorbi valut. Celotni stroški čezmejne transakcije bodo zadevnim osebam tako znani pred njeno izvedbo.

### 3. Pripombe in ugotovitve

3.1 Odbor pozdravlja predloge, s katerimi bodo prednosti, povezane s SEPA, razširjene na državljane in podjetja v državah članicah zunaj euroobmočja. S tem se bo strošek čezmejnih plačil v eurih znotraj EU praviloma nižal, še zlasti v omenjenih državah članicah. Obenem se stopnjujejo obveznosti glede preglednosti v zvezi s stroški pretvorbe valute.

3.2 Ti predlogi torej prispevajo k uresničitvi enotnega trga za maloprodajne finančne storitve, saj odpravljajo razlikovanje na trgu čezmejnih plačil v eurih znotraj EU. Uporabniki v euroobmočju lahko pri tovrstnih plačilih izkoriščajo vse prednosti SEPA, kar zdaj ne velja za uporabnike v državah članicah, kjer valuta ni euro.

3.3 Večina uporabnikov v euroobmočju lahko zadevna plačila izvršuje po nizki ali celo zanemarljivi ceni, kar pa ne drži za uporabnike zunaj euroobmočja. Stroški zanje so praviloma visoki. Dobro je in zelo pomembno, da v prihodnje to ne bo veljalo. Ponudniki plačilnih storitev v teh državah članicah bodo morali svoje pristojbine za čezmejne transakcije v eurih izenačiti s praviloma nižjimi pristojbinami za domače transakcije v nacionalni valuti.

3.4 To znižanje stroškov bi moralo ugodno vplivati na čezmejni prosti pretok in prosto trgovino v EU, in sicer v vseh državah članicah. S tem bodo potrošniki zunaj euroobmočja imeli lažji dostop do trgov v euroobmočju, ki to lahko izkoristijo v svoj prid. Preprostejši dostop velja tudi za podjetja, zlasti MSP, ki bodo s tem lahko izboljšala položaj na trgih in postala konkurenčnejša, kar je dobro zanje.

3.5 EESO pozdravlja omejitev predlagane ureditve na transakcije v eurih. V svojem mnenju o *Akcijskem načrtu o finančnih storitvah za potrošnike* je EESO pozdravil dejstvo, „da se Evropska komisija na tej stopnji ni odločila za regulativne ukrepe“<sup>(8)</sup>. Sočasno je to velik napredek za tiste države članice, ki so že precej časa imele to možnost, vendar je niso izkoristile<sup>(9)</sup>.

3.6 Ne glede na več drugih razlogov<sup>(10)</sup> ta pristop ohranja tudi ravnovesje med bolj izrecnimi zahtevami tako ponudnikov plačilnih storitev<sup>(11)</sup> kot njihovih uporabnikov<sup>(12)</sup>. Predlagana rešitev prav tako bolj ustreza zamisli o rešitvi „po meri“, saj omogoča upoštevanje posebnih značilnosti in stanja v zadevnih državah članicah, med drugim na ravni plačilnih sistemov in ponudnikov plačilnih storitev.

3.7 Da bi potrošnikom omogočili pravo izbiro pri pretvorbi tujih valut, kar je sedaj težavno, saj nimajo vedno na razpolago zanesljivih informacij, se tržnim udeležencem nalaga tudi vrsta dodatnih obveznosti glede preglednosti. S tem se bodo razkrili celotni stroški čezmejne transakcije, ki bodo uporabnikom znani pred njeno izvedbo.

3.8 Odbor meni, da je ta obveznost glede preglednosti v prid uporabnikov in potrošnikov zelo pomembna, prav tako pa je pomembna varnost transakcij. To velja tudi za določitev zgornje meje za stroške tovrstnih storitev, ki bo veljala do oblikovanja konkretnih končnih izvedbenih ukrepov<sup>(13)</sup>. Za ponudnike plačilnih storitev je to zelo zapleteno in zahtevno vprašanje, zato je treba upoštevati tudi s tem povezan stroškovni vidik.

<sup>(8)</sup> UL C 434, 15.12.2017, str. 51, točka 1.1.

<sup>(9)</sup> Glej možnost, omenjeno pri točki 2.4.

<sup>(10)</sup> Več jih je zbranih v dokumentu FAQ: Cross border payments, objavljenim skupaj s sporočilom za medije o sedanjih predlogih. Glej [http://europa.eu/rapid/press-release\\_MEMO-18-2424\\_en.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-18-2424_en.htm).

<sup>(11)</sup> Ti so se prej zavzemali za ohranitev obstoječega stanja.

<sup>(12)</sup> Ti so prej zagovarjali ureditev še večjega števila transakcij.

<sup>(13)</sup> Zaradi hitro se razvijajočega okolja in tehnične narave tega vprašanja je za to predviden rok največ 36 mesecev od začetka veljavnosti uredbe.

3.9 Ti predlogi bodo za ponudnike plačilnih storitev pomenili nezanemarljive stroške in izpad dohodka <sup>(14)</sup>. Četudi trenutni položaj morda ni v celoti zadovoljiv in je izgube na daljši rok do neke mere mogoče ublažiti, je treba temu stroškovnemu vidiku nameniti dovolj pozornosti.

3.10 Ta vidik stroškov je nujno upoštevati, kot je Odbor nedavno poudaril <sup>(15)</sup>, ko se je zavzel za raznovrstno bančno okolje, ki je jamstvo za stabilnost in učinkovitost sistema <sup>(16)</sup>. Poleg tega se ne sme pozabiti, da se morajo banke v tem trenutku spoprijemati z več pomembnimi izzivi, med katerimi so regulativni in nadzorni okvir, v prihodnost usmerjeni razvoj <sup>(17)</sup>, dolgotrajno nizke obrestne mere in več drugih <sup>(18)</sup>.

3.11 Kljub temu, da gre za zelo tehnično zadevo, Odbor meni, da obstaja edinstvena priložnost za dobro in jasno obveščanje vseh državljanov Unije. Uvajanje sprememb bi lahko izkoristili za pojasnjevanje o tem, kako EU prinaša pozitivne spremembe za podjetja, državljane in potrošnike ter rešitve za vsakdanje težave, s katerimi se na primer srečujemo na potovanjih.

V Bruslju, 11. julija 2018

*Predsednik*  
*Evropskega ekonomsko-socialnega odbora*  
Luca JAHIER

---

<sup>(14)</sup> V obrazložitvenem memorandumu predloga je naveden znesek 900 milijonov EUR letno zaradi nižjih pristojbin, zaračunanih za čezmejne transakcije v eurih.

<sup>(15)</sup> UL C 434, 15.12.2017, str. 51; mnenje INT/822, točka 3.6.

<sup>(16)</sup> UL C 251, 31.7.2015, str. 7, točka 1.1, in UL C 451 16.12.2014, str. 45, točka 1.11.

<sup>(17)</sup> Na primer v zvezi s finančno tehnologijo in tehnologijo veriženja blokov ter financiranjem trajnostnega gospodarstva. Glej *Akcijski načrt Komisije za financiranje trajnostne rasti* ([https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth\\_en](https://ec.europa.eu/info/publications/180308-action-plan-sustainable-growth_en)) (COM (2018) 97 final).

<sup>(18)</sup> Med drugim pristop EU k slabim posojilom ([https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/managing-risks-banks-and-financial-institutions/non-performing-loans-npls\\_en](https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-supervision-and-risk-management/managing-risks-banks-and-financial-institutions/non-performing-loans-npls_en)).